Ehdotetaan talousvaliokunnan harkintaan seuraavaa muutosta kustannustukilain 5 a §:n osalta.

Poistetaan pykälän ensimmäisestä momentista termi ”pienestä”, jolloin lainkohdan soveltamista ei rajoiteta yrityskoon mukaan. EU-lainsäädäntö mahdollistaa pienten yritysten korvauksen maksamisen myös suurille yrityksille, edellyttäen että korvauksen summaa tai ylärajoja eikä konsernikohtaista maksimisummaa nosteta.

Isot yritykset saisivat siten korvauksia samalla periaatteella ja rajoituksilla kuin pienemmät. Vaikka summat jäisivät pienten yritysten tasolle, muutos avaisi kuitenkin mahdollisuuden nopeampaan tuen saantiin isoille yrityksille, joita koskeva tukimuoto on vielä valmistelussa ja neuvotteluissa komission kanssa.

Muutoksen vaikutusta arvioitaessa on otettava huomioon, että isoilla yrityksillä on joka tapauksessa mahdollisuus hakea vaihtoehtoisesti kustannustukea. Kyseessä olisi siten lähinnä siirtymä kustannustuesta sulkemiskorvaukseen. Muutos mahdollistaisi kuitenkin tuen saamisen kuukautta, ehkä kahta aikaisemmin, millä voi olla monelle yritykselle huomattavaa merkitystä.

Muutoksella aikaansaataisiin se, että 50 työntekijän yritykset ja sitä suuremmat voisivat hakea sulkemiskorvausta. Tukisummat ja konsernikohtainen maksimi olisi sama kuin alkuperäisessä esityksessä. Käytettävissä olisi kuitenkin kustannustukeen nähden jossain määrin parempi korvaus.

Isoille yrityksille suunnatun kiinteiden kattamattomien kustannusten tuen valmistelu on vielä kesken ja edellyttää komission hyväksymisen. On ilmeistä, että kun 5 a §:n kautta avautuisi nopeampi, joskin rahamäärältään pienempi, mahdollisuus isoille yrityksille hakea tukea, tämä vähentäisi painetta isojen yritysten tuelle.

Taloudelliset vaikutukset

Isoilla yrityksillä olisi mahdollisuus hakea kustannustukea lain 5 e §:n muutoksen johdosta. Jos sulkemiskorvaus avataan kaikenkokoisille yrityksille, on Valtiokonttorista saadun asiantuntija-arvion mukaan odotettavissa, että nämä yritykset siirtyisivät hakemaan nimenomaan sulkemiskorvausta (KT6 sijasta tai lisäksi), koska sieltä olisi odotettavissa jossain määrin suurempi korvaus kuin KT6.

Arvion mukaan sulkemiskorvauksen avaaminen isoille yrityksille oletettavasti kasvattaisi tukeen käytettävän rahan määrää jonkin verran, mutta kyse ei ilmeisesti olisi kokonaisuus huomioiden huomattavan suurista eristä. Jos oletetaan, että kaikki suurten yritysten sulkemiskorvausta 2021 hakeneet yritykset siirtyisivät pienten yritysten puolelle, lisäys olisi 240 yritystä. Vuoden 2021 pienten yritysten sulkemiskorvauksen keskikorvauksen mukaan 240 yrityksen sulkarvioidaan 2021 pienten sulkemiskorvauksen keskikorvauksen mukaan, 240 yrityksen lisäys tarkoittaisi noin +4,3 me lisämenoa. Toisaalta suurten yritysten sulkemiskorvausta maksettiin 2021 9 me. Pienten puolelta haettu tuki vähentäisi tätä summaa. Karkeana arviona sulkemiskorvauksen kustannukset voisivat siis lisääntyä 4-9 meur, mutta säästöä tulisi KT6 ja suunnitellun isojen yritysten korvausten osalta. Varovaisuusperiaatteella lisäkustannuksen arvio olisi 4.5 me.

Summan suuruusluokka tarkoittaa, että se ei tule ainakaan merkittävästi vaikuttamaan pienille yrityksille haettavissa olevaan rahamäärään, jonka arvio HE 9/2022 on 130 miljoonaa euroa.

21.2.2022 Helsinki

Mikko Huuskonen, teollisuusneuvos, dos.
Innovaatio- ja yritysrahoitusosasto
Työ- ja elinkeinoministeriö